

สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงตามสนธิสัญญาระหว่างอังกฤษกับจีน

นายจิรวัดน์ กล้าการรบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-339-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16045646

THE LEGAL STATUS OF HONG KONG TERRITORY ACCORDING TO
TREATIES BETWEEN THE UNITED KINGDOM AND CHINA

Mr.Jirawat Klaranroop

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-339-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงตามสนธิสัญญาระหว่าง
อังกฤษกับจีน

โดย

นายจิรวัดน์ กกล้าการรบ

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์วิทิต มันทาภรณ์

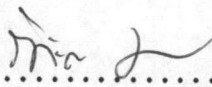

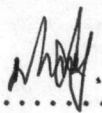
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

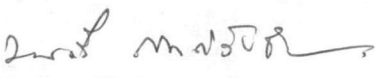
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาณุพงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์วิทิต มันทาภรณ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ เอกบุตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์มนตรี กิตติวงษ์ชัย)

จิรวัดน์ กล้าการรบ : สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงตามสนธิสัญญาระหว่าง
อังกฤษกับจีน (THE LEGAL STATUS OF HONG KONG TERRITORY ACCORDING TO
TREATIES BETWEEN THE UNITED KINGDOM AND CHINA) อ.ที่ปรึกษา :

ศ.วิฑิต มั่นตาภรณ์, 411 หน้า. ISBN 974-584-339-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงสถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกง บุคคลและ
ทรัพย์สินในดินแดนฮ่องกงภายหลังจากวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ.1997 รวมทั้งผลกระทบต่อประเทศไทยในกรณี
สนธิสัญญา

ผลการวิจัยพบว่า ดินแดนฮ่องกงมีสถานะเป็นเขตการบริหารพิเศษฮ่องกง นำหลักการ One
Country, Two Systems มาใช้ในการปกครอง แต่ไม่มีลักษณะเป็นดินแดนที่มีการปกครองตนเอง คน
ฮ่องกงหรือชาวฮ่องกงที่เกิดก่อนวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ.1997 มีสถานะเป็น BOC หรือ BN (O) และ
อาจจะมีสัญชาติจีน ถ้าเกิดในวันหรือหลังวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ.1997 จะมีสัญชาติจีน บุตรของผู้สัญชาติ
เวียดนามที่เกิดก่อนวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1983 มีสถานะเช่นเดียวกับคนฮ่องกงหรือชาวฮ่องกงและ
สัญชาติเวียดนาม ถ้าเกิดในวันหรือหลังวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1983 จากบิดามารดาที่รัฐบาลดินแดน
ฮ่องกงอนุญาตให้ตั้งถิ่นฐานในดินแดนฮ่องกงมีสัญชาติเวียดนาม สิทธิเสรีภาพจะได้รับการคุ้มครองตาม
ธรรมนูญการปกครอง ค.ศ.1990 ผู้สัญชาติเวียดนามและบุตรที่เกิดหลังวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1983
มีสัญชาติเวียดนาม สิทธิเสรีภาพจะไม่ได้รับการคุ้มครองตามธรรมนูญการปกครอง ค.ศ.1990 สัญชาติ
นิติบุคคลขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในที่นิติบุคคลจัดตั้งและจดทะเบียน สิทธิเสรีภาพจะได้รับการคุ้มครองตาม
กฎหมายภายในของเขตการบริหารพิเศษฮ่องกง สิทธิการเข้าที่ดินในดินแดนฮ่องกงและสิทธิในความเป็น
เจ้าของทรัพย์สินของเอกชน จะได้รับการคุ้มครองตามธรรมนูญการปกครอง ค.ศ.1990 การเปลี่ยนแปลง
สถานะของดินแดนฮ่องกง จะมีผลกระทบต่อสนธิสัญญาที่ประเทศไทยทำกับจีน ในกรณีที่จีนยินยอมให้
ขยายการใช้บังคับของสนธิสัญญากับเขตการบริหารพิเศษฮ่องกง

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C270192 : MAJOR LAW

KEY WORD: SPECIAL ADMINISTRATIVE REGION / AUTONOMY / NATIONALITY / RIGHT
AND FREEDOM / PROPERTY

JIRAWAT KLARANROOP : THE LEGAL STATUS OF HONG KONG TERRITORY
ACCORDING TO TREATIES BETWEEN THE UNITED KINGDOM AND CHINA.

THESIS ADVISOR : PROF.VITIT MUNTRABHORN, 411 pp.

ISBN 974-584-339-3

This research aims to study the legal status of Hong Kong territory and persons and properties in that territory after 30th June 1997, including its effects on Thailand in the case of treaties.

The result, of the research are that Hong Kong territory has the status of Hong Kong Special Administrative Region. It will be one part of "One Country, Two Systems" in the administration. However, It will not have autonomous status. Hong Kong's people born before 1st July 1997 will have the status of BOC or BN (O) and may have Chinese nationality. If born on or after 1st July 1997, they will have Chinese nationality. Children of the Vietnamese refugee, born before 1st January 1983 will have the same status as the people of Hong Kong and have Vietnamese nationality. If born on or after 1st January 1983 from parents whom the Government of Hong Kong allowed to settle in Hong Kong, they will have Vietnamese nationality. The rights and freedoms will be protected by the Hong Kong Basic Law 1990. Vietnamese refugees and Children born after 1st January 1983 will have Vietnamese nationality, their rights and freedoms will not be protected by the Hong Kong Basic Law 1990. The nationality of corporations depend on the internal laws where they are established and registered. The rights and freedoms will be protected by the internal laws of Hong Kong Special Administrative Region. The right to lease land in Hong Kong territory and the right to own property of private persons will be protected by Hong Kong Basic Law 1990. The Change of Hong Kong status will affect the treaties which Thailand has concluded with China, in the case where China agrees to extend their enforcement to the Hong Kong Special Administrative Region.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2536

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีก็ด้วยความเมตตาของศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาณุพงศ์ ที่รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ เอกบุตร อาจารย์มนตรี กิตติวิงชัย อาจารย์ ดร. สรจักร เกษมสุวรรณ ที่รับเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งช่วยแนะนำประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้กับผู้เขียน และศาสตราจารย์วิฑิต มันทากรณ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการ เขียนวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะไม่สามารถสำเร็จลงได้ถ้าหากผู้เขียนไม่ได้รับการอนุเคราะห์ ข้อมูลจาก Professor Peter Wesley - Smith คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮ่องกง Professor Raymond Wacks หัวหน้าภาควิชากฎหมาย มหาวิทยาลัยฮ่องกง Mrs. Ursula M. Price บรรณารักษ์ สำนักงานรัฐบาลฮ่องกง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยบริการ ห้องสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ESCAP ที่ให้ความสะดวกในการค้นคว้าหาข้อมูล

ท้ายที่สุด ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ ๆ ผู้บังคับบัญชา และขอขอบคุณ นางสาวฐิตินันทนา เกาฉีระ นางสาวอนงค์ ประมวลพลพัทธ์ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือ ในการตรวจร่าง และนางสาวสุกรวดี บุญชุ่ม ผู้พิมพ์วิทยานิพนธ์ให้กับผู้เขียน มา ณ โอกาสนี้

จิรวัดน์ กล้าการรบ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- สมมุติฐานของการศึกษา	9
- ขอบเขตและวิธีการศึกษา	10
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	10
บทที่ 2 ที่มาทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงในกฎหมายระหว่างประเทศ	12
- จีนยกดินแดนบางส่วนให้อังกฤษ	12
- จีนยกเกาะฮ่องกงให้อังกฤษตามสนธิสัญญานานกิง ค.ศ. 1842	12
- จีนยกเกาลูนให้อังกฤษตามสนธิสัญญาปักกิ่ง ค.ศ. 1860	15
- จีนให้อังกฤษเช่านิวเทริทอรีตามสนธิสัญญาปักกิ่ง ค.ศ. 1898	27
- จีนสืบลีทิสเหนือดินแดนฮ่องกงต่อจากอังกฤษภายหลังการเช่าสิ้นสุด	29
ตามประกาศร่วมระหว่างอังกฤษกับจีนเกี่ยวกับปัญหาฮ่องกง ค.ศ. 1984	
- แนวความคิดเรื่อง "One Country, Two Systems"	29
- แนวความคิดเรื่อง "การปกครองตนเอง" (A High Degree of Autonomy)	32
- การสืบลีทิส	36
- การปกครอง	39
- เศรษฐกิจ	40

- สังคม	45
- สนธิสัญญา	46
- หนังสือเดินทางหรือเอกสารเดินทาง	47
- การรอนดินแดนฮ่องกงคืนตั้งแต่ ค.ศ. 1985 - 1997	48
บทที่ 3 สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงในปัจจุบัน	62
- สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงตามกฎหมายระหว่างประเทศในปัจจุบัน	62
- รูปแบบของดินแดนฮ่องกง	63
- ความสามารถในการทำสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ	72
- สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงตามรัฐธรรมนูญการปกครอง	76
- รูปแบบการปกครองและการบริหาร	76
- กฎหมายและระบบกฎหมาย	78
- ความสามารถในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	83
บทที่ 4 สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงภายหลังการเข้าคืนสู่	88
- สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงตามกฎหมายระหว่างประเทศ	88
- รูปแบบของดินแดนฮ่องกง	89
- ความสามารถในการทำสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ	93
- สถานะทางกฎหมายของดินแดนฮ่องกงตามรัฐธรรมนูญการปกครอง ค.ศ. 1990	95
- รูปแบบการปกครองและการบริหาร	95
- กฎหมายและระบบกฎหมาย	104
- ความสามารถในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	109
- ผลกระทบต่อประเทศไทย	111
- สนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยทำกับดินแดนฮ่องกง	111
- สนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยทำกับจีน	114

บทที่ 5	สถานะทางกฎหมายของบุคคลและทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในดินแดนฮ่องกงภายหลังการเข้าสิ้นสุด	122
-	สถานะทางกฎหมายของบุคคลในเรื่องสัญชาติและสิทธิเสรีภาพ	122
-	สถานะทางกฎหมายของบุคคลในเรื่องสัญชาติ	122
-	สถานะทางกฎหมายของบุคคลในเรื่องสิทธิเสรีภาพ	142
-	สถานะทางกฎหมายของทรัพย์สิน	155
-	ทรัพย์สินของรัฐ	155
-	ทรัพย์สินของเอกชน	160
บทที่ 6	สรุปและแนวโน้ม	170
	เอกสารอ้างอิง	181
	ภาคผนวก	206
	ประวัติผู้เขียน	411